

Palīdzības sniegšana MVU saistībā ar darbības izvēršanu starptautiskā mērogā

2011. gada novembrī Eiropas Komisija pieņēma paziņojumu "Mazi uzņēmumi, liela pasaule — jaunas partnerattiecības, lai palīdzētu MVU izmantot globālās iespējas". Minētajā paziņojumā ir izklāstīta saskaņota un rentabla ES stratēģija, kuras mērķis ir panākt lielāku **uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumu** efektivitāti un lietderību, proti, palīdzēt Eiropas MVU izmantot jaunas uzņēmējdarbības iespējas visā pasaulē. Paziņojumā arī ir uzsvērts tas, cik svarīga ir pārrobežu sadarbība starp kopām un tīkliem. Tas ir svarīgi, jo MVU iespējas gūt panākumus nav atkarīgas no paša uzņēmuma, bet gan no kopdarba, stratēģiskas uzņēmumu sadarbības un tīkliem.

Nolūkā palīdzēt izvērst darbību starptautiskā mērogā Eiropas Komisija piedāvā turpmāk minētos atbalsta pakalpojumus. Turklāt šā gada gaitā tiks atklāts MVU darbības starptautiskošanas portāls.

1. MVU informācijas portāls

Iespējams, jūs kā Eiropas MVU īpašnieks nezināt par ES, dalībvalstu vai privātā sektora sniegtajiem uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumiem.

MVU informācijas portāls var jums palīdzēt atrast informāciju šādos četros galvenajos veidos:

- i) ar tādu **ES publisko programmu un pasākumu** palīdzību, kuru mērķis ir palīdzēt **ES MVU izvērst darbību starptautiskā mērogā**;
- ii) tajā ir saites uz **ES MVU centru** tīmekļa vietnēm un **citū ĢD izstrādātajām datubāzēm**, piemēram, Tirgus piekļuves datubāzi u. c.;
- iii) tajā ir skaidri norādītas **visas pieejamās atbalsta programmas, ko izstrādājušas dalībvalstis** un kas pieejamas to attiecīgajiem MVU un arī citu ES valstu MVU;
- iv) tajā ir arī informācija par **attiecīgajām programmām 25 prioritārajos tirgos**, kuras pieejamas ES MVU. Portālā ir arī saites uz visām programmām, kas izstrādātas ES/valstu/reģionālā līmenī un kas atbalsta MVU atsevišķos trešo valstu prioritārajos tirgos.

2. MVU darbības izvēršana starptautiskā mērogā COSME programmā

COSME programmā MVU darbības izvēršanai starptautiskā mērogā ir piešķirts vairāk nekā 61 miljons eiro. Turpmāk aprakstīti veidi, kādos var gūt labumu no šī atbalsta.

➤ **Eiropas Biznesa atbalsta tīkls (EEN)**

Eiropas Biznesa atbalsta tīkls palīdz Eiropas MVU gūt pēc iespējas lielāku labumu ne tikai no iekšējā tirgus, bet arī no izaugsmes tirgiem ārpus ES. Eiropas Biznesa atbalsta tīkls ir patiesi vienas pieturas aģentūra, kas palīdz:

- attīstīt uzņēmējdarbību jaunos tirgos;
- iegūt jaunas tehnoloģijas vai saņemt to licenci;

- piekļūt ES finansējumam un ES fondu līdzekļiem.

Pakalpojumus visās ES dalībvalstīs nodrošina aptuveni 600 partnerorganizācijas, tostarp tirdzniecības un rūpniecības palātas, tehnoloģiju centri, augstskolas un attīstības aģentūras. Eiropas Biznesa atbalsta tīklam ir vairāk nekā 3000 pieredzējušu darbinieku, un tam ir arī pārstāvniecības 26 trešās valstīs, tostarp valstīs, kam ir straujākā ekonomiskā izaugsme pasaulē, proti, ASV, Brazīlijā, Indijā, Krievijā un Ķīnā.

Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus par tīkla izveidi saskaņā ar *COSME* programmu tika publicēts 2014. gada 22. janvārī (<http://een.ec.europa.eu/>).

- **ES intelektuālā īpašuma tiesību (IĪT) palīdzības dienesti darbam ar Ķīnu un ASEAN un MERCOSUR valstīm**

ES IĪT palīdzības dienesti darbam ar Ķīnu un ASEAN reģionu sniedz konsultācijas MVU par intelektuālā īpašuma tiesībām. Minētie palīdzības dienesti piedāvā ekspertu konsultācijas par vispārīgiem IĪT jautājumiem, kontaktu nodibināšanu ar ārējiem ekspertiem un vispārīgu un īpaši pielāgotu apmācību sagatavošanu. Konfidenciālu jautājumu gadījumā ES MVU var vērsties tieši palīdzības dienestā vai nu personīgi, vai pa e-pastu vai faksu, un tie nekavējoties bez maksas saņems atbildi.

<http://www.china-iprhelpdesk.eu/>

<http://www.asean-iprhelpdesk.eu/>

<http://www.mercosur-iprhelpdesk.eu>

3. Eiropas uzņēmējdarbības centri

Papildus *EEN* ES paspārnē darbojas vairāki **uzņēmējdarbības centri Āzijā**, kurus izveidojis Attīstības un sadarbības ĢD. Šie centri palīdz ikvienam ES uzņēmumam sākt un attīstīt uzņēmējdarbību konkrētajā trešās valsts tirgū. Tie arī sniedz informāciju, sniedz konsultācijas ar tirgu saistītajos jautājumos un iesaka praktiskus risinājumus par to, kā labāk ieguldīt un sākt uzņēmējdarbību.

- **Eiropas Uzņēmējdarbības un tehnoloģiju centrs (EBTC) Indijā**

(<http://www.ebtc.eu/>)

- **ES MVU centrs Ķīnā**

(<http://www.eusmecentre.org.cn/>)

(http://ec.europa.eu/delegations/china/documents/projects/eu_sme_centre.pdf)

- **Eiropas ASEAN uzņēmējdarbības centrs (EABC) Taizemē**

(<http://www.eabc-thailand.eu/>)

- **Atbalsts Eiropas uzņēmumiem Dienvidaustrumāzijas tirgos (SEBSEAM) — Indonēzijā, Filipīnās, Malaizijā un Vjetnamā**

2013. gadā tika sāktas četras jaunas uzņēmējdarbības atbalsta darbības jeb tā sauktais "Atbalsts Eiropas uzņēmumiem Dienvidaustrumāzijas tirgos (SEBSEAM)". Minētās darbības tiek īstenotas Indonēzijā, Filipīnās, Malaizijā un Vjetnamā. Darbību ilgums: 2013.–2018. gads.

2014. gadā minēto SEBSEAM atbalsta darbību īstenošana tiks sākta arī Kambodžā, Laosā un Mjanmā. Darbību ilgums: 2014.–2020. gads.

- ES atbalsta **ES MVU centram Ķīnā** otrais posms tiks īstenots pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus (ES ieguldījums 6 milj. eiro; līdzfinansējums 1 milj. eiro). Darbības ilgums: 2014.–2019. gads.
- **ES uzņēmējdarbības internacionalizācijas koordinācijas platformas** izveide — 2014. gadā tiks piešķirts pakalpojumu līgums (ES ieguldījums 1,3 milj. eiro). Darbības ilgums: 2014.–2019. gads.

4. Misijas izaugsmei

Nolūkā atbalstīt ES MVU darbības izvēršanu starptautiskā mērogā un to konkurētspējas veicināšanai **Komisijas priekšsēdētāja vietnieks Antonio Tajāni ir vadījis daudzas ES misijas izaugsmei trešās valstīs.**

Priekšsēdētāja vietnieks A. Tajāni dodas uz trešām valstīm kopā ar grupām, kuras veido uzņēmumu vadītāji un rūpniecības apvienību pārstāvji. Ar šo misiju palīdzību Eiropas MVU tiek pavērtas iespējas, proti, piedāvāts piedalīties politiskās sanāksmēs ar iestāžu pārstāvjiem, organizētas uzņēmēju savstarpējas tikšanās un sniegts ieskats šo valstu administratīvajā un normatīvajā vidē.

Nākamās **misijas izaugsmei notiks ES valstīs.** Misijas delegācijas apmeklēs **Beļģiju (18. un 19. februārī), Grieķiju (10. un 11. martā), Itāliju martā (Kampāniju 13. un 14. martā, Sicīliju 27. un 28. martā) un Spāniju aprīlī (Andalūziju 3. aprīlī, Estremaduru 4. aprīlī).** Starptautiskās misijas tiks atsāktas pēc minētajām ES misijām. Informācija par iespēju iesaistīties pieejama: http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/mission-growth/missions-for-growth/index_en.htm.

5. Eiropas uzņēmējdarbības organizāciju (EBO) tīkls

EBO starptautiskais tīkls (www.eboworldwidenetwork.eu) ir vienīgais tīkls, kas trešās valstīs pārstāv uzņēmējdarbības intereses ES līmenī. Tīkls veicina viedokļu apmaiņu starp minētajām organizācijām un to mītnes valstīm. Tā mērķis ir arī nodibināt ciešākas saiknes starp Komisijas dienestiem un minētajām organizācijām, veicinot informētību par ES politikas prioritātēm un darbībām un uzlabojot Eiropas uzņēmumu piekļuvi trešo valstu tirgiem. EBO tīkls, kurš kļūst aizvien plašāks, pašreiz darbojas tādās valstīs kā ASV, Brazīlija un Ķīna, kā arī daudzās citās valstīs.

6. Citi instrumenti, kas sniedz atbalstu MVU darbības izvēršanai starptautiskā mērogā

➤ **EUREKA: programma Eurostars**

Programma piedāvā finansējumu starptautiskas pētniecības veikšanai ES MVU, kuri pētniecībai atvēl 10 % no apgrozījuma vai kopējā pilnslodzes ekvivalenta (*FTE*).

www.eurostars-eureka.eu

➤ **Tirgus piekļuves datubāze**

Datubāzē ES eksportētāji var atrast svarīgu informāciju par piemērojamajiem tarifiem, ar importu saistītajām formalitātēm, statistiku un tirdzniecības ierobežojumiem, kā arī tajā ir iespējams ziņot Eiropas Komisijai par tirdzniecības šķēršļiem.

<http://madb.europa.eu/madb/indexPubli.htm>

➤ **Nodokļi un muita — elektroniskās datubāzes**

Saraksts, kurā iekļautas visas Komisijas datubāzes, kas attiecas uz nodokļiem un muitu.
http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/databases/index_en.htm

➤ **Tirdzniecības aizsardzības instrumenti — taisnīgas tirdzniecības nodrošināšana ES MVU**

Informācija par to, kā aizsargāt MVU pret tirdzniecības aizsardzības pasākumiem, tostarp subsidētu un zemu cenu importu no valstīm ārpus ES, un kā rīkoties, ja MVU, kas eksportē uz valsti ārpus ES, saskaras ar antidempinga, kompensācijas vai aizsardzības pasākumiem, kurus piemēro attiecīgā valsts.

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/april/tradoc_151015.pdf

➤ **Tehniskie tirdzniecības ierobežojumi (uzziņu centrs)**

Lai ES mazie uzņēmumi varētu pilnīgi izmantot starptautiskās tirdzniecības sniegtās priekšrocības, ir jānovērš nepamatoti tirdzniecības ierobežojumi. Plašāka informācija par šo starptautisko instrumentu pieejama šim mērķim īpaši izveidotā tīmekļa vietnē.

<http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/>

➤ **MVU starptautisko darbību veicināšana**

Turpmāk minētajā Eiropas Komisijas Uzņēmējdarbības un rūpniecības ĢD tīmekļa vietnē ir sniegta saites uz pētījumiem, kuros apskatīts jautājums par MVU darbības izvēršanu starptautiskā mērogā.
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/market-access/internationalisation/index_en.htm

➤ **Darbības izvēršana globālā mērogā**

Eiropas mazajiem uzņēmumiem ir iespējas darboties arī ārpus vienotā tirgus. Uzziniet vairāk par piekļuvi tirgum, konkurenci globālajā tirgū un tirdzniecības liberalizāciju.
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/international/index_en.htm

➤ **Programma "Understanding China"**

Programmā "Understanding China" uzņēmējdarbības organizāciju pārstāvjiem māca, kā palīdzēt Eiropas uzņēmumiem labāk izprast Ķīnas ekonomiku un palielināt to konkurētspēju konkrētajā tirgū. <http://www.understandingchina.eu/>

➤ **ES un Japānas Rūpniecības sadarbības centrs**

Šī organizācija veicina dalīšanos pieredzē un zinātnībā starp ES un Japānas uzņēmumiem un palīdz tiem uzlabot to konkurētspēju un savstarpējo sadarbību. <http://www.eu-japan.eu/>

➤ **ES uzņēmumi Japānā**

ES un Japānas centrs ir atlasījis vairāk nekā 1600 saišu, kurās sniegta informācija saistībā ar Japānu, un šis apkopojums ir pieejams ikvienam tiešsaistē. Minētajā tīmekļa vietnē ir vairākas nodaļas, kurās aprakstīti visi aspekti, ar ko jārēķinās, veicot uzņēmējdarbību Japānā un sadarbojoties ar Japānas uzņēmumiem.

<http://www.eubusinessinjapan.eu/>

- **ES eksporta veicināšanas programma — ES uzņēmumu iespējas Japānā un Korejā**
Šī programma ir paredzēta konkrētu nozaru ES uzņēmumiem, kuri vēlas attīstīt sadarbību ar Japānu un Koreju uzņēmējdarbības jomā. Šajā programmā finansē un organizē uzņēmēju braucienus uz abām minētajām valstīm saistībā ar progresīvajām tehnoloģijām un dizainu.

<http://www.eu-gateway.eu/home>

➤ **Vadošo darbinieku apmācības programma Japānā un Dienvidkorejā**

Programmas mērķis ir palīdzēt Eiropas uzņēmumiem, tostarp MVU, veiksmīgi darboties Japānas un Dienvidkorejas tirgos. Programma vadošajiem darbiniekiem piedāvā intensīvu apmācības programmu, kura tiek finansēta par programmas līdzekļiem un kura ietver lekcijas, valodu mācības un stažēšanos.

<http://www.euetp.eu/>

➤ **ES un ASV transatlantiskais IĪT portāls**

Šī tīmekļa vietne ir paredzēta, lai MVU abpus Atlantijas okeānam varētu piekļūt plašam IĪT resursu klāstam. http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/ipr/index_en.htm

